

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

27 ianuarie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte – Petru Ursache,

judcătorii – Constantin Alerguș, Vladimir Timofti,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Cebotari Stela în numele inculpatei Dabija Mihaela, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 05 martie 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 iunie 2015, în cauza penală în privința lui

Dabija Mihaela Ilie,

născută la 14 martie 1987, originară și domiciliată în mun. Chișinău, com. Grătiești, str. Drumul Petricanilor 4.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. de la 07 septembrie 2011 - pînă la 05 martie 2015 (instanța de fond);*
- 2. de la 14 aprilie 2015 - pînă la 19 iunie 2015 (instanța de apel);*
- 3. de la 18 septembrie 2015 – pînă la 27 ianuarie 2016 (instanța de recurs ordinar).*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 05 martie 2015, Dabija Mihaela a fost condamnată:

- în baza art. 311 alin.(2) lit.a) Cod penal la amendă în mărime de 400 unități convenționale,

- în baza art. 312 alin.(2) lit.a) Cod penal la amendă în mărime de 400 unități convenționale.

În temeiul art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 600 unități convenționale, echivalentul a 12 000 lei.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, Dabija Mihaela, la 30 iulie 2010, fiind preîntîmpinată asupra răspunderii pe care o

poartă conform art. 311 Cod penal, pentru denunțare cu bună știință falsă, în scopul de a-l învinui pe Danuța Vitalii de comiterea infracțiunii, a depus la CPS Rîșcani, mun. Chișinău, o plîngere pe faptul că la 30.07.2010, Danuța V. aflîndu-se pe str. Ștefan cel Mare, com. Grătiești, mun. Chișinău, în mod deschis i-a sustras geanta ce-i aparține în care se aflau bani în sumă de 1000 lei și documentele personale, cauzîndu-i o daună în proporții considerabile. Pe acest fapt în privința lui Danuța V. a fost pornită urmărirea penală în baza art. 187 alin.(2) lit. f) Cod penal. În cadrul urmării penale au fost administrate probe suficiente în baza cărora s-a constatat că Dabija M., la momentul comiterii infracțiunii nu putea avea în geantă suma de 1000 lei, respectiv, la 29.10.2010, urmărirea penală în privința lui Danuța V. a fost încetată.

Tot ea, continuîndu-și acțiunile sale criminale, fiind preîntîmpinată de către organul de urmărire penală asupra răspunderii pe care o poartă conform art. 312 Cod penal, în cadrul urmării penale, intenționat, a prezentat cu bună știință declarații mincinoase, învinuindu-l pe Danuța V. de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin.(2) lit. f) Cod penal.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocații Cebotari S. și Volkova V. în numele inculpatei, care au solicitat, casarea sentinței și pronunțarea unei hotărîri de achitare, din motiv că faptele nu întrunesc elementele infracțiunilor.

Consideră că învinuirea adusă inculpatei nu a fost dovedită nici pe parcursul urmării penale, cît și examinării cauzei în instanță. Instanța de judecată incorect a apreciat declarațiile martorilor Dabija I., Targon I., Postică P., care au confirmat declarațiile inculpatei că ultima la momentul sustragerii avea bani în sumă de 1000 lei, care au fost împrumutați de la Targon I., ulterior fiind restituite prin intermediul tatălui. Declarațiile lui Danuța V. urmau a fi apreciate critic, deoarece el personal a declarat că nu sunt în relații prea bune cu inculpata. În momentul producerii incidentului era servit și nu prea ține minte circumstanțele cauzei. Astfel, acțiunile lui Dabija M. nu pot fi încadrate în baza art. 311 și 312 Cod penal, deoarece infracțiunile nominalizate pot fi comise doar numai prin intenție directă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 iunie 2015, au fost respinse, ca nefondate apelurile declarate.

5. În motivarea soluției instanța de apel a menționat că instanța de fond a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură

penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, just stabilind vinovăția inculpatei în baza art. 311 alin.(2) lit.a) și 312 alin.(2) lit.a) Cod penal.

Astfel, ordonanța din 30.08.2012 privind încetarea urmăririi penale în privința lui Targon I., conform căreia el a recunoscut faptul că nu a extras suma de 1000 lei în dimineața zilei de 30.07.2010 și, ordonanța cu privire la încetarea urmăririi penale în privința lui Danuța V., potrivit căreia în acțiunile lui nu au fost constatate elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal, confirmă că Dabija Mihaela a comis infracțiunile incriminate. Ordonanțele nominalizate nu au fost contestate de nimeni, acestea având puterea lucrului judecat.

Prin urmare, argumentele apelurilor declarate sunt înaintate ca o tactică de apărare, urmărind scopul de eschivare de la răspunderea penală.

6. Împotriva hotărîrilor judecătorești nominalizate a declarat recurs ordinar avocata Cebotari S. în numele inculpatei Dabija M., care invocând prevederile art. 427 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, solicită, repunerea recursului în termen, admiterea acestuia și pronunțarea unei noi hotărîri, cu încetarea procesului penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunilor incriminate.

În argumentarea recursului a invocat următoarele:

- instanța de apel a enumerat depozițiile martorilor audiați în ședința instanței de fond, fără a da o apreciere acestora;
- instanțele judecătorești nu au luat în considerație și nu au apreciat corespunzător declarațiile martorului Targon I., care personal a declarat că i-a împrumutat inculpatei suma de 1000 lei, pe care aceasta i-a avut în geantă la momentul comiterii infracțiunii;
- nu s-a dat aprecierea corespunzătoare declarațiilor martorilor Dabija I., Danuța V., Ilarionov A. și Popa M.

Instanța de fond la baza soluției de condamnare a pus informația parvenită de la BC „FinComBank”, potrivit căreia s-a constatat că Targon I., în ziua incidentului a extras de pe card suma de 404 lei, dar nu 1000 lei, neluând în considerație că Targon I. i-a împrumutat inculpatei suma în două rate.

Totodată, instanțele judecătorești au concluzionat că odată ce nu a fost contestată ordonanța de încetare a urmăririi penale în privința lui Danuța V., rezultă că vina inculpatei este dovedită. Însă, inculpata a aflat despre existența

acesteia la finele examinării cauzei penale. Nimeni nu i-a adus-o la cunoștință și nu i-a explicat dreptul de a o contesta. Prin urmare, concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri.

Astfel, în materialele cauzei lipsesc careva probe pertinente și concludente care ar demonstra vinovăția lui Dabija M., din care considerente inculpata urmează a fi achitată.

La fel a menționat că, deoarece s-a aflat în concediu medical, solicită repunerea în termen a recursului, anexînd în acest sens certificatul medical.

7. În conformitate cu prevederile art.431alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat, solicitînd respingerea acestuia ca inadmisibil, deoarece autorul recursului solicită reaprecierea probelor, iar un asemenea temei nu se regăsește în prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

8. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este declarat peste termen.

Totodată, instanța de recurs atestă că potrivit art. 421 Cod de procedură penală, coraportat la art. 401 Cod de procedură penală, persoanele menționate în dispoziția acestei norme procesuale sunt în drept să declare recurs ordinar.

Termenul de declarare a recursului ordinar împotriva hotărîrilor instanței de apel, potrivit art. 422 Cod de procedură penală, este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Conform materialelor cauzei, dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 19 iunie 2015, în prezența participanților la proces: acuzatorului de stat, inculpatei Dabija M. și avocatului ales de aceasta Cebotari S., aceștia fiind anunțați că pronunțarea integrală a deciziei motivate va avea loc la 17 iulie 2015, ora 14⁰⁰, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată (f.d.171-175).

Decizia motivată a fost pronunțată la 17 iulie 2015, iar termenul de

declarare a recursului conform art. 231 alin (3) Cod de procedură penală, a început să decurgă *din 18 iulie 2015* și s-a încheiat *la 17 august 2015*. Astfel, decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 iunie 2015, care se contestă a fost pronunțată integral la 17 iulie 2015, iar recursul ordinar declarat de avocatul Cebotari Stela în numele inculpatei Dabija Mihaela a fost întocmit la 26 august 2015, expediat de la Oficiul Poștal nr. 62 Chișinău la 02 septembrie 2015 și înregistrat la Curtea Supremă de Justiție la 03 septembrie 2015 (f.d.190-195), prin urmare, a fost declarat peste termenul de 30 de zile stabilit de lege.

În conformitate cu prevederile art. 230 alin.(2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

La recursul ordinar a fost anexat un certificat eliberat de Instituția Medico-Sanitară Publică Asociația Medicală Teritorială „Botanica” CS „Muncești”, prin care se confirmă că d-na Cebotari S. a primit tratament ambulator pe perioada 13.08.2015 – 02.09.2015, însă aceasta nu poate servi un argument motivat despre posibilitatea repunerii în termen a recursului ordinar, ori recurenta în perioada dată s-a aflat la tratament ambulatoriu, fiind în stare de a se deplasa. Astfel că, recursul ordinar declarat putea fi depus în termen atât de recurentă, cât și prin intermediul inculpatei sau oficiului poștal.

În acest context, instanța de recurs atestă că termenul de recurs este un termen procesual legal, durata lui fiind stabilită prin lege. El este absolut și are caracter imperativ, adică depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar dacă totuși recursul a fost declarat după expirarea termenului, el urmează a fi respins ca tardiv, deoarece legea procesual penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Prin urmare Colegiul penal conchide că, recursul ordinar declarat de avocatul Cebotari S. în numele inculpatei Dabija M. este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Cebotari Stela în numele inculpatei Dabija Mihaela, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 iunie 2015, în cauza penală în privința lui *Dabija Mihaela Ilie*, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 25 februarie 2016.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti